

commissie voor de milieu-effectrapportage

**Toetsingsadvies over het
Aanvullend milieu-effectrapport
IJburg (Amsterdam Nieuw-Oost), eerste fase**

13 januari 1995

Toetsingsadvies over het
Aanvullend milieu-effectrapport
IJburg (Amsterdam Nieuw-Oost), eerste fase

13 januari 1995

112A-460

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Toetsingsadvies

Toetsingsadvies over het Aanvullend milieu-effectrapport
IJburg (Amsterdam Nieuw-Oost), eerste fase / [Commissie
voor de milieu-effectrapportage]. - Utrecht : Commissie
voor de milieu-effectrapportage

ISBN 90-5237-809-6

Trefw.: milieu-effectrapportage; IJburg (Amsterdam) /
woningbouw; IJburg (Amsterdam) / landaanwinning;
Amsterdam Nieuw-Oost.

commissie voor de milieueffectrapportage

Aan de Gemeenteraad van Amsterdam
p/a projectgroep IJburg
Weesperstraat 432
1018 DN AMSTERDAM

uw kenmerk
S.O.

uw brief
d.d. 10 november 1994

ons kenmerk
U016-95/Sc/mp/
112A-461

onderwerp
Toetsingsadvies over het Aanvullend
milieueffectrapport IJburg (Amsterdam
Nieuw-Oost), eerste fase

doorkiesnr.
030 - 347 600

Utrecht,
13 januari 1995

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over het Aanvullend milieueffectrapport (MER) IJburg (Amsterdam Nieuw-Oost), eerste fase ten behoeve van de besluitvorming over de bouw van woningen in het IJ-meer.

Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen.

Hoogachtend,

mr. A.A.M.F. Staatsen
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
IJburg, eerste fase

Toetsingsadvies over het Aanvullend milieu-effectrapport
IJburg (Amsterdam Nieuw-Oost), eerste fase

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het Aanvullend milieu-effectrapport over woningbouwlocatie IJburg, voorheen Amsterdam Nieuw-Oost, eerste fase

uitgebracht aan de gemeenteraad van Amsterdam door de Commissie voor de milieu-effectrapportage; namens deze,

de werkgroep m.e.r. IJburg (Amsterdam Nieuw-Oost), eerste fase

de secretaris

drs. J.J. Scholten

de voorzitter

mr. A.A.M.F. Staatsen

Utrecht, 13 januari 1995

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. Inleiding	1
2. Algemeen oordeel over het MER	3
3. Toetsing op onderdelen	4
3.1 Splitsing van de procedure voor de verschillende m.e.r.-plichtige besluiten	4
3.2 Samenvatting van het MER	5
3.3 De wijze van landaanwinning	6
3.4 Actualisering van sommige gegevens	6
3.5 Sanering van de Diemerzeedijk	7
3.6 Milieu-alternatief	8
3.7 Beschrijving van effecten in relatie tot toetsingscriteria en normen	8
3.8 Uitstralings-effecten recreatie-activiteiten	9
3.9 Modal split	9
3.10 Immissieberekening luchtverontreiniging	10
3.11 Vergelijking van de alternatieven met behulp van multicriteria-analyse	10

BIJLAGEN

1. Brief van bevoegd gezag d.d. 10 november 1994 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen.
2. Openbare kennisgeving van het aanvullend milieu-effectrapport in het Parool d.d. 22 oktober 1994
3. Aanbiedingsbrief bij het advies voor richtlijnen tweede fase
4. Projectgegevens
5. Lijst van inspraak en adviezen

1.

INLEIDING

Het gemeentebestuur van Amsterdam heeft het voornemen om de stad aan de oostzijde, in het Buiten-IJ, uit te breiden met een gebied waar naar verwachting 8.500 woningen kunnen worden gebouwd (met een minimum van 6.500 en een maximum van 11.500 woningen). In het plan is ook voorzien de aanleg van één of twee jachthavens waarvan de grootste gelegen aan de IJmeer-zijde van het plan een capaciteit zal hebben van tenminste 500 ligplaatsen. Voor de realisering van het plan is landaanwinning nodig, die zal gebeuren door het aanbrengen van een integrale zandophoging waarvan het maalveld uiteindelijk op 1m +NAP zal komen te liggen.

De besluiten die de aanleg en de inrichting van de nieuwe bouwlocatie mogelijk moeten maken, omvatten een bestemmingsplan, waarvoor de gemeenteraad van Amsterdam bevoegd gezag is; een concessieverlening en verlening van een vergunning voor de berging in oppervlaktewater van het bij de aanleg van de locatie vrijkomende slib waarvoor de minister van Verkeer en Waterstaat het bevoegde gezag is. Indien het bij de aanleg van de locatie vrijkomende slib op land zal worden gestort, dient de vergunningverlening te gebeuren door Gedeputeerde Staten van Noord-Holland. Indien het vrijkomende slib verontreinigd zou blijken te zijn boven de toetsingswaarde is de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) het bevoegd gezag.

Alle genoemde besluiten zijn m.e.r.(milieu-effectrapportage)-plichtig. Er werd besloten gebruik te maken van de mogelijkheid tot coördinatie die de m.e.r.-regeling in de Wet milieubeheer (voorheen Wet algemene bepalingen milieuhygiene) biedt. De bekendmaking van de start van de m.e.r. vond plaats op 5 april 1990. Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland trad op als coördinerend bevoegd gezag. Op 7 juni 1990 bracht de Commissie voor de m.e.r. haar advies uit voor de richtlijnen voor het op te stellen integrale (aanvullend) milieu-effectrapport (MER). De richtlijnen voor het MER werden vastgesteld in januari 1991.

Bij het gereedkomen van het MER in mei 1993 werd nog steeds uitgegaan van de integrale benadering van het MER en een gecoördineerde besluitvorming over alle m.e.r.-plichtige besluiten; zie het Schema van de procedure MER Nieuw-Oost op blz. I-2 van bijlage 1 bij deel I van het MER. In de tekst van de diverse delen van het MER (bijvoorbeeld deel I, blz. 6; deel II, blz. 10 en deel III, blz. 19) is echter alleen nog sprake van coördinatie van het bestemmingsplan en de concessieverlening; de besluitvorming met m.e.r. over de slibberging uit het plangebied wordt daarin niet vermeld. Dit laatste komt overeen met de presentatie van de delen I t/m III waarin de slibberging niet is opgenomen. Nadat het MER ten behoeve van het bestemmingsplan en de concessieverlening gereed kwam in mei 1993, werd besloten tot een scheiding in de beoordeling van de bijbehorende MER-gedeelten. De coördinatie door de provincie Noord-Holland van de verschillende m.e.r.-plichtige besluiten werd daarmee losgelaten. Aldus werd het MER, delen I en II ten behoeve van het bestemmingsplan te samen met het Ontwerp-bestemmingsplan IJburg (voorheen Amsterdam Nieuw-Oost), eerste fase bekend gemaakt door middel van een advertentie in verschillende nieuwsbladen op 22 oktober 1994 (zie bijlage 2). Per brief van 10 november 1994 verzocht de gemeente Amsterdam de Commissie voor de m.e.r. het MER, delen I en II te toetsen (zie bijlage 1). In deze brief stelt het gemeentebestuur van Amsterdam dat de adviesaanvraag alleen de delen I en II van het MER betreft,

omdat de projectnota-MER (deel III) voor de landaanwinning waar Rijkswaterstaat het bevoegd gezag is, een aparte procedure zal volgen.

Daarnaast vraagt nog een andere ontwikkeling de aandacht.

Voorafgaande aan de bekendmaking van het MER, delen I en II en het ontwerpbestemmingsplan IJburg (voorheen Amsterdam Nieuw-Oost), eerste fase vond op 14 juli 1994 de start van de m.e.r.-procedure voor de besluitvorming over Amsterdam Nieuw-Oost, tweede fase reeds plaats. In een brief gedateerd 12 juli 1994 stelde de provincie Noord-Holland¹ de Commissie voor de m.e.r. in staat te adviseren over de richtlijnen voor het MER over de tweede fase van Nieuw-Oost ten behoeve van de uitwerking van het Structuurplan Amsterdam en een partiële herziening van het Streekplan Amsterdam Noordzeekanaalgebied. Bij de start van de tweede fase van Nieuw-Oost werd bepaald dat – overeenkomstig de besluitvorming over de eerste fase – splitsing in de m.e.r.-procedures voor de ruimtelijke plannen en de verlening van de concessie voor de landaanwinning van de tweede fase zal plaatsvinden. Echter, gelet op het feit dat keuzes op en milieugevolgen van beide onderdelen betreffende de ruimtelijke plannen en de concessieverlening nauw met elkaar samenhangen en dat integrale beschouwing van de milieugevolgen van beide acties van groot belang is, besloot de Commissie voor de m.e.r. tot het uitbrengen van een integraal richtlijnenadvies voor de tweede fase van Nieuw-Oost over beide onderdelen. Dat advies werd op 14 oktober 1994 uitgebracht (zie de aanbiedingsbrief bij dat advies, bijlage 3). Bij de opstelling van het onderhavige toetsingsadvies over het MER IJburg, eerste fase heeft de Commissie op grond van identieke overwegingen betreffende de samenhang tussen de landaanwinning en de inrichting van het nieuwe stedelijke gebied, eveneens besloten tot het uitbrengen van een integraal toetsingsadvies over de delen I, II én III van het MER. Dit gebeurt dus in afwijking van het verzoek van de gemeente Amsterdam d.d. 10 november 1994 aan de Commissie voor de m.e.r. de advisering te beperken tot de delen I en II.

De Commissie maakt hierbij het voorbehoud terug te kunnen komen op dat deel van het toetsingsadvies dat betrekking heeft op het landaanwinningsdeel van het MER wanneer dat deel samen met de concessie-aanvraag in procedure zal worden gebracht. De Commissie kan namelijk dan pas beoordelen in hoeverre de in deel III van het MER gepresenteerde milieu-informatie gezien kan worden als onderbouwing voor de dan bekend te maken concessie-aanvraag.

De samenstelling van de werkgroep van de Commissie voor de m.e.r. die het onderhavige toetsingsadvies opstelde, is gelijk aan die die het advies voor richtlijnen voor het MER Nieuw-Oost, tweede fase opstelde. Deze samenstelling, die is gegeven in bijlage 4 bij dit advies, wijkt af van die van de werkgroep die in 1990 het advies voor richtlijnen voor het MER Nieuw-Oost, eerste fase uitbracht. De werkgroep treedt op namens de Commissie en wordt verder in het advies als zodanig aangeduid.

Bij de opstelling van het advies heeft de Commissie alle commentaren, opmerkingen en bezwaren betrokken die door de wettelijke adviseurs en insprekers zowel schriftelijk als ook mondeling (tijdens de openbare zitting op 8 november

---

1 Bij de m.e.r. voor de besluitvorming over de ruimtelijke plannen voor de tweede fase van Nieuw-Oost is het College van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland weer wel coördinerend bevoegd gezag blijkens de bekendmaking van 14 juli 1994 over die m.e.r.

1994) zijn gemaakt (zie bijlage 5). Voor zover relevant is in de tekst van het onderhavige toetsingsadvies verwezen naar de adviezen en inspraakreacties.

Het toetsingadvies is als volgt ingedeeld. In hoofdstuk 2 is het algemeen oordeel over het MER gegeven met beantwoording van de vraag in hoeverre het MER dient voor een goede onderbouwing van de te nemen besluiten over de realisering van de bouwlocatie. In hoofdstuk 3 wordt het algemeen oordeel nader uitgewerkt waarbij ook aanbevelingen worden gegeven over de wijze waarop de opmerkingen betrokken kunnen worden in de loop van de verdere besluitvorming.

2. ALGEMEEN OORDEEL OVER HET MER

Het uitgangspunt bij de toetsing is de eis in artikel 7.35 lid 1 van de Wet milieubeheer dat het bevoegd gezag bij het nemen van het besluit rekening houdt met alle gevolgen die de activiteit waarop het besluit betrekking heeft, voor het milieu kan hebben. Het gaat daarbij om de vraag of de verzamelde milieu-informatie kan dienen als verantwoorde en relevante onderbouwing van de m.e.r.-plichtige besluiten. De in januari 1991 voor het MER vastgestelde richtlijnen dienen daarbij als referentie.

Met inachtnaam van voornoemd uitgangspunt en gezien in het licht van de vastgestelde richtlijnen, is de Commissie van mening dat over het geheel genomen het MER voldoende en bruikbare informatie biedt in aanvulling op die informatie die door Amsterdam al in 1988 was gepresenteerd in het MER voor de Nota van Uitgangspunten.

De Commissie heeft waardering voor de wijze waarop in het MER naast het Planalternatief een Milieu-alternatief is uitgewerkt en gepresenteerd. De uitwerking van het Milieu-alternatief heeft daarbij praktische zin gehad want – zo blijkt uit de Toelichting (§ 4.3) bij het Ontwerp-bestemmingsplan IJburg, eerste fase – belangrijke elementen zijn uit het Milieu-alternatief overgenomen in het voorstel tot uitvoering van de bouwlocatie. Hiermede is direct de toegevoegde waarde van de uitvoering van m.e.r. aan de projectopzet duidelijk geworden. Wat betreft de omvang en de toegankelijkheid van alle informatie die verspreid is over drie delen en een bijlage, elk tussen de 100 en 150 bladzijden groot², is de Commissie minder gelukkig. Bovendien bevat het Ontwerp-bestemmingsplan waardevolle informatie zonder welke het MER geen volledig inzicht biedt. Dit laatste heeft te maken met het feit dat de MER-informatie reeds twee jaren oud is en de Toelichting op het Ontwerp-bestemmingsplan alleen al als actualisering nodig was.

Hoewel uit het voorgaande blijkt dat het algemeen oordeel van de Commissie over het MER positief is, zijn er echter kritische opmerkingen. Voor een deel zijn die terug te voeren op het niet of onvoldoende volgen van de richtlijnen voor het MER. Die opmerkingen zijn nader gespecificeerd in het navolgende hoofdstuk.

---

2 In de vastgestelde richtlijnen van januari 1991 voor dit MER staat op blz. 2 dat het streven moet zijn het aantal bladzijden van het aanvullend MER te beperken tot maximaal 100.

De Commissie geeft de aanbeveling de kritische opmerkingen te betrekken bij de volgende stappen die genomen zullen worden in het verdere verloop van de diverse besluitvormingsprocedures. Volgens de Commissie zijn daarbij drie mogelijke momenten te onderscheiden:

- ①- vaststelling van het globaal bestemmingsplan en de daarbij behorende toelichting, voorschriften en bijzondere bepalingen, inclusief vaststelling van het bij m.e.r. behorende programma voor de evaluatie achteraf;
- ②- beoordeling van het MER betreffende de landaanwinning wanneer dat te samen met de concessie-aanvraag over IJburg, eerste fase bekend zal zijn gemaakt;
- ③- vaststelling van de (aanvullende) richtlijnen voor de MER'en voor de tweede fase³].

Bij elk van de opmerkingen in hoofdstuk 3 wordt steeds aangegeven welke van de drie mogelijkheden naar het inzicht van de Commissie het best kan worden gebruikt voor het geven van nadere informatie.

3. TOETSING OP ONDERDELEN

3.1 Splitsing van de procedure voor de verschillende m.e.r.-plichtige besluiten

Bij de start van de m.e.r.-procedure in april 1990 werd bekend gemaakt dat een integraal MER zou worden opgesteld met coördinatie door Gedeputeerde Staten van Noord-Holland van alle betrokken m.e.r.-plichtige besluiten. Dit werd bevestigd bij de vaststelling van de richtlijnen voor het MER in januari 1991. Bij het gereedkomen van het MER in mei 1993 bleek dat het slibbergingsgedeelte geen onderdeel meer zou uitmaken van het integrale MER. Toch kunnen de sporen van de oorspronkelijke opzet nog worden teruggevonden in dat MER en wel in het procedureschema op blz. I-2 van bijlage I in deel I, alwaar alle m.e.r.-plichtige besluiten in samenhang met de opstelling en beoordeling van het MER zijn aangegeven. In de tekst van het MER wordt niet uitgelegd waarom het slibbergingsgedeelte geen onderdeel meer uitmaakt van de integrale aanpak⁴]. Deel III van het MER (blz. 74) meldt alleen dat de milieu-effecten van de verschillende vormen van berging van baggerspecie zal plaatsvinden in het later te verschijnen MER-slib⁵].

Bij de bekendmaking op 22 oktober 1994 wordt het MER slechts gekoppeld aan het Ontwerp-bestemmingsplan IJburg, eerste fase. De coördinatie met het MER-deel ten behoeve van de concessieverlening voor de landaanwinning werd

---

3 Inmiddels heeft de Commissie vernomen dat Amsterdam een advies (d.d. 6 december 1994) heeft overgenomen van prof. mr. N.S.J. Koeman om die richtlijnen aan te vullen met een locatievergelijking met regionale alternatieven voor IJburg fase 2.

4 Zie ook inspraakreacties nrs. 3, 4, 6 en H15 (bijlage 5).

5 Tijdens de inspraakavond die plaatsvond op 8 november 1994 werd door de Dienst Ruimtelijke Ordening van Amsterdam gesteld dat inmiddels gebleken is dat het te bergen slib zo schoon is dat naar de mening van Amsterdam de m.e.r.-plicht voor de berging is komen te vervallen (zie het verslag van de inspraakavond, blz. 3).

daarmee ook losgelaten. De advertentietekst maakt de splitsing in procedures voor de verschillende m.e.r.-plichtige besluiten ten opzichte van de oorspronkelijke opzet echter niet duidelijk. Dit gebeurde evenmin tijdens de openbare zitting op 8 november 1994. Alleen de Commissie voor de m.e.r. werd in het verzoek om advies over het MER d.d. 10 november 1994 (bijlage 2) geïnformeerd dat de toetsing zich slechts uitstrekt voor zover van toepassing op het bestemmingsplan, zijnde de delen I en II. De projectnota-MER (over het landaanwinningsdeel), waar Rijkswaterstaat bevoegd gezag is – zo vervolgt de brief – volgt een aparte procedure.

Het achterwege laten in de bekendmaking en de voorlichting daaromheen van informatie over de verandering in de procedure en de splitsing van het integrale MER in een aantal deel-MER'en bevordert de benodigde helderheid over de toch al ingewikkelde procedure niet⁶⁾. Daarbij komt ook nog dat de m.e.r.-procedure voor de besluitvorming over de realisering van de tweede fase van Nieuw-Oost al begonnen is terwijl de besluitvorming over de eerste fase nog niet is afgerond.

De Commissie geeft de aanbeveling bij de eerstvolgende stap in de procedure over de realisering van IJburg, eerste fase duidelijke informatie te verschaffen aan insprekers en adviseurs over de aanpassing in de procedures en de volgorde waarin de diverse besluiten met de diverse MER-delen zullen worden genomen.

De eerstvolgende stap in de besluitvorming kan zich voordoen in het traject van het globaal bestemmingsplan of in het traject van de concessieverlening.

3.2 Samenvatting van het MER

De richtlijnen voor het MER van januari 1991 stelden dat in de samenvatting van het aanvullend MER kort en overzichtelijk de kern van ieder van de hoofdstukken moet worden weergegeven. Wat betreft de onderlinge vergelijking van de alternatieven kan dit het beste gebeuren door middel van tabellen, figuren en kaarten. Omdat door een deel van de belangstellenden en betrokkenen vanwege de omvang, de complexiteit (en de kosten van aanschaf) van het aanvullend MER waarschijnlijk alleen de samenvatting zal worden gelezen, is het belangrijk dat aan de opstelling daarvan veel aandacht wordt gegeven.

De Commissie constateert dat het MER niet één samenvatting presenteert maar drie, dat wil zeggen een samenvatting in ieder van de drie afzonderlijke delen. De samenvattingen in de delen I en II bevatten bovendien geen tabellen, figuren en kaarten. Die zijn alleen te vinden in de samenvatting van deel III.

De Commissie is van mening dat het MER niet voldoet aan dit onderdeel van de richtlijnen. Zij geeft de aanbeveling om bij de bekendmaking van het MER voor de concessieverlening alsnog één samenvatting te presenteren van alle delen van het MER met een duidelijke vergelijking in tabelvorm van de verschillende alternatieven met de gekozen oplossing die immers een combinatie inhoudt van elementen uit het Planalternatief en het Milieu-alternatief.

6 Zie ook inspraakreacties nrs. 4 en H15 (bijlage 5).

3.3 De wijze van landaanwinning

In het MER, deel III, blz. 23 staat dat een van de uitgangspunten van de op 30 mei 1989 door Amsterdam vastgestelde Nota van Uitgangspunten voor Nieuw-Oost, eerst fase stelt dat *landaanwinning geschiedt door het aanbrengen van een integrale zandophoging. Het maatveld komt uiteindelijk op NAP+ 1m te liggen.*

Het MER en het ontwerp-bestemmingsplan IJburg eerste fase hebben dit uitgangspunt als ontwerp-criterium overgenomen.

De keuze voor landaanwinning door ophoging in plaats van door inpoldering is gunstig vanuit het oogpunt van milieu en veiligheid. Weliswaar brengt ophoging tijdens de aanleg een zwaardere milieubelasting met zich mee en is meer ophoogzand nodig dan bij inpoldering, maar die milieubelasting is voor een belangrijk deel tijdelijk van aard. Geohydrologisch heeft een polder meer effect dan ophoging, terwijl dat effect permanent van aard is. Daarnaast is de veiligheid van een woningbouwlocatie bij ophoging meer gebaat dan bij inpoldering: een kleine polder van de omvang van IJburg, eerste fase loopt bij overstroming snel vol.

Met het oog op de reeds in 1989 gemaakte keuze voor ophoging voor de realisering van de eerste fase is het opmerkelijk dat in de startnotitie voor de m.e.r. voor de tweede fase de keuze tussen integrale ophoging en inpoldering opnieuw open wordt gelaten. De Commissie beveelt aan dit standpunt in de vaststelling van de richtlijnen voor het MER, tweede fase nader toe te lichten met aanduiding van de eventuele milieuconsequenties, ook in relatie tot de eerste fase.

Deze aanbeveling kan beschouwd worden als een aanvulling op het advies voor richtlijnen voor het MER, tweede fase dat de Commissie uitbracht op 14 oktober 1994. In dat advies (blz. 5) behield de Commissie zich het recht voor bij de toetsing van het MER, eerste fase nog nadere opmerkingen te maken indien die toetsing daartoe aanleiding zou geven.

3.4 Actualisering van sommige gegevens

Hoewel het MER gedateerd is op 10-11 mei 1993 kwam het reeds gereed in 1992. Dat betekent dat de informatie in het MER op het moment van bekendmaking in oktober 1994 reeds twee jaar oud is. Op zich is dat voor dit MER geen ernstig probleem. **Toch zijn er enkele onderdelen van het MER die of gedateerd zijn of die bepaalde ontwikkelingen sedert 1992 gemist hebben en daardoor vragen om een aanvulling of correctie bij de eerstkomende formele stap die zich voordoet in het verdere verloop van de besluitvorming (met name in het kader van de vaststelling van het bestemmingsplan).** Het gaat om de volgende onderwerpen:

- Het in het MER gehanteerde verkeersmodel (GENMOD) kan kennelijk geen berekeningen uitvoeren zonder vooraf opgegeven (taakstellende) modal split. Voor het gebied rond Amsterdam bestaan die modellen wel, zoals het Noordvleugelmodel van Rijkswaterstaat, dat onder andere voor de INVERNO-studie is gebruikt.

- De Wet geluidhinder kent inmiddels andere zoneringsvoorschriften dan die welke zijn vermeld op blz. 74 van deel II van het MER.
- De richtlijnen van januari 1991 (blz. 8) vroegen inzicht te geven (voor zover beschikbaar en bekend) in de bestaande geluidcontouren en de toekomstige contouren van Schiphol voor zover zich die uitstrekken over het studiegebied. In het MER is daarover geen informatie gegeven.
Sedert het gereed komen van het MER in 1992 kwam MER-informatie voor de voorgenomen uitbreiding van Schiphol beschikbaar (in 1994). Daaruit blijkt dat IJburg, eerste fase buiten de 35 en 20 Ke-contouren van alle voor Schiphol beschouwde alternatieven ligt. Inmiddels (op 8 december 1994) is de Aanvulling op het integrale MER Schiphol en omgeving verschenen met berekeningen en kaartmateriaal voor de geluidbelasting van nachtvluchten. Daaruit blijkt dat IJburg, eerste fase buiten de contour van de nachtnorm L_{Aeq} 26 dB(A) ligt ook wanneer wordt uitgegaan van een langere nachtperiode (van 22.00 tot 08.00 uur) dan in de norm wordt gehanteerd (van 23.00 uur tot 06.00 uur). Uit de Aanvulling op het MER Schiphol en omgeving blijkt verder dat voor de situatie in 1990 de contour L_{Aeq} 26 dB(A) het gebied van IJburg, eerste fase wél omvat als daarvoor de nachtperiode van 22.00-08.00 uur wordt gekozen met de aanname dat slaapkamerramen op een kier worden geopend. De Aanvulling op het MER Schiphol en omgeving presenteert geen berekeningen voor toekomstige ontwikkelingen (2003 en 2015) met deze aannamen betreffende de periode 22.00-08.00 uur en iets geopende slaapkamerramen. Wat betreft externe veiligheid laten de contouren voor individueel risico 10^{-5} , 10^{-6} en 10^{-7} in het Integrale MER en de aanvulling daarop zien dat het plangebied buiten deze contouren is gelegen.
- Bij de berekening van de risicocontouren van de binnenscheepvaart zijn recentere gegevens gebruikt voor het BinnenIJ dan voor het Amsterdam Rijnkanaal (deel I, blz. 63). Het is wenselijk de berekening voor zowel het BinnenIJ als voor het Amsterdam Noordzeekanaal te uniformeren en te actualiseren zodat duidelijk wordt in hoeverre de in fig. 2.20 van deel I getekende versmalling van de risicozones ten zuiden van het eiland Zeeburg realistisch is.

3.5 Sanering van de Diemerzeedijk

In de diverse delen van het MER (met name deel I, blz. 85-87 en deel II, blz. 67-69) wordt goed uitgelegd dat de sanering van de verontreinigingen langs de Diemerzeedijk zal worden uitgevoerd volgens de saneringsvariant B-6 door middel van isolatie van het verontreinigde gebied en versnelde onttrekking van het verontreinigde water uit de stortlagen. Uit de diverse beschrijvingen komt niet goed naar voren in welke mate rekening wordt gehouden met de beperkte levensduur van de isolatievoorzieningen en technieken; met andere woorden, er is geen analyse gegeven van een faalscenario van de voorzieningen en technieken. In dit opzicht is de opmerking op blz. 15 van deel III illustratief waar staat dat de tijdelijke verhoging van de chlorideconcentratie in het resterende randmeer als gevolg van het gebruik van Noordzeezand voor de ophoging van de bouwlocatie de corrosiesnelheid van de stalen damwand ten behoeve van de Diemerzeedijk-sanering kan verhogen.

De Commissie beveelt aan om bij het MER voor de concessieverlening alsnog een faalscenario van de sanering van de Diemerzeedijk met eventuele mitigerende maatregelen te presenteren. De beoordeling daarvan kan dan

gebeuren in samenhang met de gevolgen van de landaanwinning. In de opstelling van een evaluatie-programma in het kader van m.e.r. bij de vaststelling van het bestemmingsplan IJburg, eerste fase moet meer aandacht worden besteed aan het monitoringssysteem van de saneringsvoorzieningen dan is gebeurd in het MER (deel I, blz. 86-87).

3.6 Milieu-alternatief

In het milieu-alternatief heeft naar het oordeel van de Commissie het streven naar een zo gering mogelijke aantasting van bestaande kwaliteiten in de omgeving van de locatie een zwaar accent gekregen in verhouding tot andere aspecten die bij een milieu-alternatief een rol zouden moeten spelen. De eigen kwaliteit van het te realiseren stedelijke leefmilieu komt in het voorliggende milieu-alternatief alleen aan de orde in zoverre het gaat om enkele kwantitatieve immisies. Ook wordt niet ingespeeld op de ruimtelijke, ecologische en milieuhygiënische veranderingsprocessen die in de omgeving van de locatie gaande of op handen zijn.

De Commissie geeft de aanbeveling deze aspecten te betrekken bij de vaststelling van richtlijnen voor de tweede fase.

3.7 Beschrijving van effecten in relatie tot toetsingscriteria en normen

De beschrijving van milieu-effecten in het MER gaat niet op alle aspecten verder dan nodig is voor een toetsing aan de beleidsdoelstellingen en grensnormen van de verschillende overheden. Dit is niet overeenkomstig de geest van de m.e.r.-regeling. M.e.r. is immers bedoeld om de milieu-effecten van een activiteit en van alternatieven daarvoor in beeld te brengen. Effecten kunnen ook optreden wanneer die binnen de beleidsdoelstellingen of beneden de grenswaarden blijven. Beleidsdoelstellingen en normen zijn het resultaat van afwegingen tussen milieu- en andere maatschappelijke belangen. In die afwegingen zal veelal een zekere belasting van het milieu worden geaccepteerd. Die belasting blijft buiten beeld wanneer de effectbeschrijving zich beperkt tot een toetsing aan het milieubeleid. In ieder geval dient naar het oordeel van de Commissie met betrekking tot de in beschouwing genomen milieuhygiënische parameters waarbij voor waarden beneden de grenswaarden dosis-effectrelaties (bijvoorbeeld hinderscores) bekend zijn, een volledig beeld te worden gegeven.

De Commissie geeft de aanbeveling deze informatie alsnog uit te werken en er bij de vaststelling van het Bestemmingsplan aandacht aan te besteden.

Een en ander geldt ook voor een beschrijving van ecologische effecten die optreden als gevolg van het in meerdere of mindere mate halen van ecologische overheidsdoelstellingen. Hier doet zich het geval voor dat een beleidskeuze voor een bepaalde ecologische situatie of ontwikkeling bijna per definitie ten koste gaat van een andere ecologische optie. Een voorbeeld is de functiekeuze voor het IJmeer als fourageergebied voor watervogels, een keuze die wellicht ten koste

gaat van optimalisatie van het systeem in termen van biodiversiteit⁷). Beide mogelijkheden kunnen legitieme opties inhouden, maar ze moeten wel in beeld worden gebracht.

De Commissie geeft de aanbeveling de verschillende ecologische streef-beelden te betrekken bij de vaststelling van richtlijnen voor de tweede fase.

3.8 Uitstralings-effecten recreatie-activiteiten

De behandeling van de ecologische uitstralingseffecten⁸) van als gevolg van de stadsontwikkeling te verwachten recreatie-activiteiten, is summier. Met name wordt een zorgvuldige analyse gemist van de wijze waarop specifieke recreatie-activiteiten op specifieke plaatsen en tijdstippen (van het etmaal en van het jaar) kunnen inwerken op specifieke organismen en ecosystemen. Daarmee wordt ook een onderbouwde terugkoppeling naar (zonerings- en geleidings-)maatregelen gemist.

De Commissie geeft de aanbeveling de recreatieve uitstralingseffecten te betrekken bij de vaststelling van richtlijnen voor de tweede fase.

3.9 Modal split

In het MER worden verschillende visies gepresenteerd op de ontwikkeling van de modal split. De meest extreme is die bij het Milieu-alternatief waarbij een openbaar vervoeraandeel van 60%, een langzaam verkeeraandeel van 10% en een auto-aandeel van 30% wordt voorzien. Het MER verklaart niet hoe deze modal split bereikt kan worden⁹). In het Planalternatief (deel II, blz. 27) is naast een aandeel autoverkeer van 50% en openbaar vervoer van 45% ook een worst-case situatie beschouwd met een aandeel van 70% auto's (en 25% openbaar vervoer). In de Toelichting op het Ontwerp-bestemmingsplan (deel III, blz. 23) wordt gemeld, dat *het aandeel in de verplaatsingen van zowel het openbaar vervoer als van het langzaam verkeer is opgehoogd*. Wat het resultaat en de gevolgen zijn, blijft onduidelijk. Zo is er een directe relatie met de geluidhinder. Op blz. 43 van de Toelichting bij het Ontwerp-bestemmingsplan staat: *Het nieuwe (akoestische) onderzoek wordt in samenhang met het verkeersonderzoek voor het Aanvullende MER verricht*. Betekent dit dat een nader onderzoek nog volgt? Of dat wordt uitgegaan van de gegevens in het MER dat nu ter beoordeling ligt?

De Commissie constateert dat derhalve geen consistente gegevens aanwezig zijn die een beeld geven van de verkeersstromen die door de locatie worden gegenereerd en dus ook niet van de geluidhinder en de luchtverontreiniging. In dit verband wordt ook verwezen naar de opmerking in § 3.4 van dit advies over het gebruik in het MER van het GENMOD verkeersmodel.

7 Zie ook inspraakreactie nr. 3a (bijlage 5).

8 Inspraakreactie nr. 4a (bijlage 5) wijst op nog mogelijke andere effecten dan alleen de ecologische uitstralingseffecten. Zie verder inspraakreacties nrs. 6a, H15 (bijlage 5).

9 Zie ook inspraakreacties nrs. 3 en 3a (bijlage 5).

De Commissie geeft de aanbeveling bij de vaststelling van het Bestemmingsplan aandacht te besteden aan de realisering en gevolgen van de beoogde modal split en het ophogen daarin van zowel het aandeel openbaar vervoer als van het aandeel langzaam verkeer met gebruikmaking van een verkeersmodel dat berekeningen kan uitvoeren zonder een vooraf opgegeven modal split.

3.10 Immissieberekening luchtverontreiniging

Voor een goede interpretatie en toetsing aan grenswaarden is het gewenst naast jaargemiddelde (uur) concentraties inzicht te hebben in de relatie met de percentielwaarden. De emissie en immissie van NO_x, SO₂ en CO₂ ten gevolge van energie-opwekking worden niet gegeven. Op de bladzijden 33 en 51 van het MER deel II wordt aangegeven dat verschillen in de energie opwekking ten behoeve van de ruimteverwarming tussen het Planalternatief en het Milieu-alternatief mogen worden verwacht. De verschillen in gasgebruik laten zich vertalen in verschillen in emissies van stikstofdioxide. Wellicht vallen die emissies weg in vergelijking tot de emissies van het verkeer, maar dat is niet duidelijk gemaakt.

In het MER deel II, hoofdstuk 4.2.2.4 wordt de bijdrage van de CO-emissie aan de smogvorming gelijk gesteld aan die van koolwaterstoffen. De bijdrage van CO aan de smogvorming is echter vrijwel verwaarloosbaar.

De Commissie geeft de aanbeveling voornoemde tekortkomingen te corrigeren bij de vaststelling van het bestemmingsplan.

3.11 Vergelijking van de alternatieven met behulp van multicriteria-analyse

In deel II, hoofdstuk 4 en bijlage IIc van het MER is voor de vergelijking van het Nul-alternatief, het Planalternatief en het Milieu-alternatief gebruik gemaakt van multicriteria-analyse. Gekozen is voor gewogen somming met intervalstandaardisatie. Er is hierbij met verschillende gewichtenvolgorde gewerkt die met behulp van de verwachtingswaarde methode zijn vertaald naar kwantitatieve gewichten. De gekozen methode is geschikt voor dit probleem en is ook juist toegepast. De keuze voor intervalstandaardisatie accentueert de veelal kleine verschillen tussen de alternatieven.

Bestudering van dit onderdeel van het MER roept echter vragen op ten aanzien van de zin van de gekozen aanpak. Toepassing van multicriteria-analyse in de laatste fase van een MER waarin slechts enkele alternatieven onderling worden vergeleken is over het algemeen niet zinvol. Toepassing in een eerdere fase waarin uit zeer veel mogelijk uitvoerbare alternatieven een aantal nader uit te werken alternatieven wordt geselecteerd is daarentegen vaak wel zinvol.

Die voorselectie uit de vele mogelijkheden die leidde tot de keuze van het Planalternatief en het Milieu-alternatief is in het MER niet duidelijk uitgelegd. Daarbij had toepassing van multicriteria-analyse wél een zinvolle bijdrage kunnen leveren. Het is jammer dat het MER niet vermeldt hoe dat gebeurde en hoe die voorselectie plaatsvond.

Er is een parallel te trekken met de keuze die in het Ontwerp-bestemmingsplan is gemaakt betreffende de voorgestelde uitvoering. Daartoe zijn veel elementen van het Planalternatief gecombineerd met enkele elementen van het Milieu-alternatief. Combinatie van de diverse onderdelen van beide alternatieven levert heel veel potentiële uitvoeringsmogelijkheden op.

De Commissie geeft de aanbeveling om voor de vaststelling van het Bestemmingsplan de keuze van de voorgestelde uitvoering uit de vele combinatiemogelijkheden van onderdelen van het Planalternatief en van het Milieu-alternatief inzichtelijk te maken, mogelijk met toepassing van multicriteria-analyse.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies
over het Aanvullend milieu-effectrapport
IJburg (Amsterdam Nieuw-Oost), eerste fase

(bijlagen 1 t/m 5)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 10 november 1994 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

gemeente Amsterdam

stadhuis, amstel 1
1011 PN amsterdam
telefoon 020 - 552.9111
doventeksttelefoon 020 - 620.9279
telefax 020 - 552.3426
postbus 202
1000 AE amsterdam

Aan de Commissie voor de
milieu-effectrapportage
t.a.v. drs. J.J. Scholten
Postbus 2345
3500 GH Utrecht

Commissie voor de milieu-effectrapportage	
ingekomen :	15 NOV. 1994
nummer :	1508-94
dossier :	112A-410
knopie naar :	Se/Pw/Bib
behandelend ambtenaar G.M.I. Kramer afdeling S.O. telefoon 020-552.2816 nummer	

uw brief

onderwerp
Aanvullend MER IJburg
(Nieuw-Oost) 1e fase

bijlagen
div.

datum
VERZONDEN 10 NOV. 1994

Geachte Commissie,

De gemeenteraad van Amsterdam heeft op 13 juli jongstleden ingestemd met ondertekening van het VINEX-investeringsaccord. In dit accord is de bouw van ongeveer 18.000 woningen in het project IJburg voorzien. De raad heeft uitgesproken dat ernaar wordt gestreefd om 12.000 woningen voor 2005 te realiseren. Minimaal zal voor 2005 een eerste fysieke fase van 8500 woningen worden gerealiseerd. De gemeenteraad heeft tevens besloten tot uitwerking van de plannen voor het project, waarna in 1995 een besluit over de aanleg zal worden genomen.

Dit aanlegbesluit zal samenvallen met het raadsbesluit over het bestemmingsplan IJburg 1e fase.

Het bestemmingsplan is in concept gereed. Het hieraan gekoppelde Aanvullend milieu-effectrapport IJburg (Nieuw-Oost) 1e fase is eveneens gereed en door de gemeenteraad van Amsterdam, zijnde het bevoegd gezag, op 9 februari 1994 ontvankelijk verklaard. Exemplaren van dit MER zijn reeds in uw bezit. Het concept is in september 1992 informeel met u besproken.

Bijgaand vindt u exemplaren van het bestemmingsplan en het MER met het verzoek over het MER het toetsingsadvies uit te brengen. Hoewel voor de volledigheid ook de Projectnota-MER is bijgevoegd, behorend bij de concessie-aanvraag voor de landaanwinning, betreft deze adviesaanvraag alleen het MER voor zover van toepassing op het bestemmingsplan, zijnde de delen en I en II. De Projectnota-MER, waarvoor RWS bevoegd gezag is, volgt een aparte procedure.

gemeente Amsterdam

Op 8 november 1994 is een hoorzitting over het MER georganiseerd, gecombineerd met een inspraakavond over het bestemmingsplan. Het verslag van de hoorzitting zullen wij u zo spoedig mogelijk nazenden.

Voor eventuele informatie kunt u zich wenden tot de heer A. van Gelderen van de projectgroep IJburg, tel. 020 - 6214174.

 Burgemeester en Wethouders van Amsterdam,

secretaris

 burgemeester

BIJLAGE 2

Openbare kennisgeving van het aanvullend milieu-effectrapport in het Parool d.d. 22 oktober 1994

BEKENDMAKING

Bestemmingsplan IJburg 1e fase, Ontheffingsaanvraag geluidshinder, Aanvullend milieueffectrapport IJburg 1e fase

De gemeenteraad van Amsterdam heeft in juli van dit jaar besloten de aanleg van het nieuwe woongebied IJburg (voorheen Nieuw-Oost) te gaan voorbereiden. IJburg wordt een stadswijk met ongeveer 18.000 woningen in het IJmeer. Het voornemen is om in 1996 te starten met het maken van nieuw land waarna rond 2000 de eerste woningen kunnen worden gebouwd.

Voor de eerste fase van IJburg is een concept bestemmingsplan gereed. Daaraan gekoppeld zijn een milieu-effectrapport en een ontheffingsaanvraag geluidshinder opgesteld. Al deze produkten worden behandeld tijdens de gecombineerde inspraakavond bestemmingsplan IJburg 1e fase, hoorzitting aanvullend milieueffectrapport IJburg 1e fase, openbare zitting ontheffingsaanvraag geluidshinder op dinsdag 8 november 1994, van 20.00 uur - 22.30 uur in de Koningszaal Artis, Plantage Middenlaan 41-a, Amsterdam.

Over het project IJburg en de genoemde produkten wordt uitgebreid informatie verstrekt tijdens de Informatiemarkt IJburg op woensdag 26 oktober 1994 15.00 - 22.00 uur.

Concept Bestemmingsplan IJburg 1e fase

Het concept bestemmingsplan IJburg voorziet in de bouw van circa 8.500 woningen. In dit plan worden naast het woningaantal zaken als bouwhoogtes, hoofdweg- en railaansluitingen en de begrenzing van het gebied geregeld. Op het bestemmingsplan is het mogelijk in te spreken. Dat wil zeggen dat bezwaren tegen het plan kunnen worden ingediend en/of voorstellen kunnen worden gedaan voor aanpassingen. De ingediende reacties worden of verwerkt in het definitieve bestemmingsplan, of bij de besluitvorming over het plan door de raad meegewogen.

Aanvullend milieueffectrapport Nieuw-Oost (IJburg) 1e fase

Om een besluit te kunnen nemen over het bestemmingsplan IJburg 1e fase is het wettelijk verplicht een milieueffectrapport op te stellen. In aanvulling op het in 1989 gepresenteerde MER Nieuw-Oost is het Aanvullend milieueffectrapport Nieuw-Oost 1e fase opgesteld. Het rapport geeft gedetailleerd inzicht in de bestaande natuurwaarden van het gebied en de veranderingen die ontstaan door de aanleg van IJburg. Daarnaast worden de mogelijkheden verkend om van IJburg een milieuwijk te maken, met uitstekend openbaar vervoer, minimaal energieverbruik, veel water en groen en ruimte voor natuur en recreatie. De gemeenteraad zal de informatie uit het rapport gebruiken bij de besluitvorming over het bestemmingsplan. Over het milieueffectrapport is het mogelijk opmerkingen te maken betrekking hebbend op het niet voldoen van het rapport aan de in de wet gestelde eisen, mede gelet op de gegeven richtlijnen, dan wel op onjuistheden in het rapport.

Ontheffingsaanvraag geluidshinder

Gekoppeld aan het bestemmingsplan zal aan de gemeenteraad worden verzocht een waarde van 55 + 5sB(A) voor het geluid van stedelijke wegen in het plangebied vast te stellen. Dit maakt het mogelijk in bepaalde situaties soepel om te gaan met geluidhinderzones. Geluidhinderzones bepalen de minimale afstand die moet worden aangehouden tussen de geluidsbron, in dit geval een weg, en de bebouwing.

Hoe, waar en wanneer kunnen reacties worden ingediend

Reacties kunnen schriftelijk worden ingediend gericht aan het bevoegd gezag, zijnde de gemeenteraad van Amsterdam, per adres de Projectgroep IJburg, Weesperstr. 432, 1018 DN Amsterdam.

Tijdens de informatiemarkt en de inspraakavond is het mogelijk mondeling te reageren. De reactietermijn loopt tot en met 25 november 1994. Wie schriftelijk opmerkingen inbrengt en niet wil dat zijn of haar persoonlijke gegevens bekend worden gemaakt, moet dat tegelijkertijd, maar in een afzonderlijke brief, laten weten. Overigens bestaat in een later stadium de gelegenheid formeel bezwaar te maken tegen het bestemmingsplan door een zienswijze kenbaar te maken aan de gemeenteraad van Amsterdam. Meer informatie over deze procedure wordt gegeven tijdens de inspraakavond.

Het bestemmingsplan, de ontheffingsaanvraag geluidshinder en het milieueffectrapport liggen vanaf 24 oktober 1994 tot en met 25 november 1994 tijdens kantooruren (tenzij anders aangegeven) ter inzage op de volgende adressen:

- 1) het Vergunningen-service bureau van het stadsdeelkantoor Noord, Buikslotermeerplein 244 van 10.00 tot 16.00 uur
- 2) het Informatiecentrum van de dienst Ruimtelijke Ordening Amsterdam in de Zuiderkerk, Zuiderkerkhof 72, tel. 020-6222962 van maandag tot en met vrijdag van 12.00 tot 17.00 uur en donderdag van 12.00 tot 20.00 uur;
- 3) het Voorlichtingscentrum gemeente Amsterdam, Binnenstraat van het stadhuis van de gemeente Amsterdam, ingang Waterlooplein;
- 4) bij de receptie van het Gemeentehuis Diemen, D. J. den Hartoglaan 1 te Diemen van 08.30 tot 16.30 uur;
- 5) bij de secretarie van de gemeente Muiden, Herengracht 84 te Muiden, van 8.30 tot 16.30 uur;
- 6) Stadsdeelraad Watergraafsmeer, voorlichtingsbalie, Helmholtzstraat 61 te Amsterdam
- 7) bij de projectgroep IJburg, Weesperstraat 432, kamer 426
- 8) Stadsdeelraad Zeeburg, voorlichtingsbalie, Cruquiusweg 5 te Amsterdam

Meer informatie

Voor nadere informatie over het concept globaal bestemmingsplan IJburg 1e fase en de ontheffingsaanvraag geluidshinder kunt u zich wenden tot K. van der Lee, Dienst Ruimtelijke Ordening, 020-5961388.

Voor nadere informatie over het aanvullend milieueffectrapport IJburg 1e fase kunt u zich wenden tot P. Vermeulen (DRO, 5963651) of G. Willemsen (DRO, 5963688).

Voor algemene informatie over het project IJburg, de informatiemarkt en de inspraakavond kunt u zich wenden tot de projectgroep IJburg, tel. 6214176 (P. v.d. Berg, A. v. Gelderen).

BIJLAGE 3

Aanbiedingsbrief bij het advies voor richtlijnen tweede fase d.d. 14 oktober 1994

commissie voor de milieu-effectrapportage

Aan Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
Dienst Water en Milieu
Postbus 123
2000 MD AMSTERDAM

uw kenmerk
94-513570

uw brief
d.d. 12 juli 1994

ons kenmerk
U704-94/Vh/ap/629-63

onderwerp
Advies voor richtlijnen voor het milieu-
effectrapport Stadsuitbreiding Amster-
dam Nieuw-Oost tweede fase

doorkiesnr.
030 - 347636

Utrecht,
14 oktober 1994

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieu-effectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over de uitvoering van de tweede fase van de woningbouwlocatie Amsterdam Nieuw-Oost.

Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan. Daarbij vraag ik uw aandacht voor het volgende.

De m.e.r.-procedure voor de tweede fase is gestart, terwijl het MER voor de eerste fase nog niet openbaar gemaakt is. Deze keuze draagt naar de mening van de Commissie niet bij tot een transparante besluitvorming en is ook een complicerende factor geweest bij het opstellen van het onderhavige richtlijnenadvies. Het ontbreken van milieu-informatie ten aanzien van de eerste fase en het ontbreken van inzicht in concrete plannen voor de eerste fase, maken het moeilijk de benodigde informatie en de te beschouwen alternatieven ten aanzien van de tweede fase af te bakenen. In de inleiding van haar advies geeft de Commissie nader aan wat een en ander betekent voor haar advisering.

Een tweede punt van aandacht is de gemaakte keuze om de besluitvorming voor de tweede fase te splitsen in twee delen: vaststellen van Structuurplan en partiële herziening van het Streekplan (nu aan de orde) en de verlening van de concessie voor de landaanwinning (volgens planning in 1997 aan de orde). Deze splitsing betekent, dat ook de m.e.r.-procedures voor beide onderdelen geschieden in tijd zullen plaatsvinden. Gelet op het feit, dat keuzes op en milieugevolgen van beide onderdelen nauw met elkaar samenhangen, is de Commissie van mening dat een integrale beschouwing van (de milieugevolgen van) beide acties van groot belang is. Het is

Secretariaat: Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht, tel.: 030 - 347 668
Telefax: 030 - 33 12 95

Correspondentie-adres:
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

Kenmerk : U704-94/Vn/vap/629-63
Blad nr. : 2

om die reden, dat de Commissie ervoor gekozen heeft een integraal richtlijnenadvies voor de tweede fase van beide onderdelen uit te brengen. Het bevoegd gezag dient bij de vaststelling van haar richtlijnen nader aan te geven welke informatie in het MER voor het Structuurplan/ Streekplan aan de orde moet komen en welke informatie in een later stadium in het MER voor de concessieaanvraag opgenomen zal worden. Daarbij dient uiteraard bedacht te worden, dat de richtlijnen voor laatstgenoemd MER door een ander bevoegd gezag (namelijk Rijkswaterstaat) vastgesteld zullen worden. Bij de m.e.r.-procedure voor de concessieaanvraag zal de Commissie in een (aanvullend) richtlijnenadvies nader aangeven welke milieu-informatie in dat MER aan de orde dient te komen.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen.

Hoogachtend,

mr. A.A.M.F. Staatsen
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Stadsuitbreiding Amsterdam Nieuw-Oost
tweede fase

Secretariaat: Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht, tel.: 030 - 347 668
Telefax: 030 - 33 12 95

Correspondentie-adres:
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

BIJLAGE 4

Projectgegevens

Initiatiefnemer: gemeenteraad van Amsterdam

Bevoegd gezag: gemeenteraad van Amsterdam (coördinerend) en minister van Verkeer en Waterstaat

Besluit: bestemmingsplan (besluit 1), concessieverlening landaanwinning (besluit 2), vergunningverlening ingevolge de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo) (besluit 3)

Categorie Besluit m.e.r. (1994): 10.2, 11 en 13

Activiteit: Amsterdam wil terrein aanwinnen in het IJ-meer van circa 300 ha voor de bouw van een nieuw stadsdeel met ongeveer 11.000 woningen en de aanleg van een jachthaven met ongeveer 500 ligplaatsen.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 5 april 1990

richtlijnenadvies uitgebracht: 7 juni 1990

richtlijnen vastgesteld: januari 1991

kennisgeving MER: 22 oktober 1994

toetsingsadvies uitgebracht: 13 januari 1995

Bijzonderheden: Het voornemen heeft een lange voorgeschiedenis. Op 11 april 1989 stelde de gemeenteraad van Amsterdam een *Nota van Uitgangspunten Nieuw Oost, 1e fase* vast. Voor dat besluit werd reeds m.e.r. uitgevoerd. Ten behoeve van de hierboven genoemde uitvoeringsbesluiten werd de vervolg-m.e.r. gestart. Behalve de hiervoor genoemde besluiten behoorden daartoe bij de start van deze vervolg-m.e.r. ook een ontheffing ingevolge de Wca door de minister van VROM en een Aw-vergunning door het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland. In verband daarmee trad het college van Gedeputeerde Staten op als coördinerend bevoegd gezag dat ook de richtlijnen vaststelde. Tijdens de opstelling van het MER bleek, dat er geen Wca-ontheffing en ook geen vergunning op grond van de Aw nodig waren. Daarom traden in april 1992 het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland en de minister van VROM terug als respectievelijk coördinerend bevoegd gezag en als bevoegd gezag.

Om de eerste fase mogelijk te maken zal de sanering van het terrein langs de Diemerzeedijk (dat is verontreinigd als gevolg van het storten en verbranden van verschillende soorten afval tussen 1959 en 1983) plaatsvinden volgens het saneringsvoorstel dat is gedaan in het in april 1990 verschenen rapport *Onderzoek saneringsmogelijkheden Diemerzeedijk*.

Bij de bekendmaking van het MER op 22 oktober 1994 te samen met het ontwerp-bestemmingsplan IJburg (Nieuw-Oost) eerste fase bleek dat de koppeling tussen de m.e.r.-gedeelten voor het ontwerp-bestemmingsplan, voor de concessieverlening en voor de slibberging van elkaar losgemaakt is. Het MER omvat evenwel de delen ter ondersteuning van het bestemmingsplan en van de concessieverlening. Hoewel de Commissie was gevraagd te adviseren over alleen het bestemmingsplangedeelte, besloot zij toch een integraal toetsingsadvies op te stellen voor beide delen. Daarbij werd het voorbehoud gemaakt te kunnen terugkomen op het landaannings-MER als dat te samen met de concessie-aanvraag zal worden gepubliceerd.

Samenstelling van de werkgroep:

dr. J.A. van den Berg (richtlijnenfase)

prof.dr.ir. E.W. Bijker

ir. H.S. Buijtenhek

dr. H. Cohen (voorzitter richtlijnenfase)

G.F.W. Herngreen (toetsingsfase)

drs. J.H. Hoogendoorn (toetsingsfase)

drs. W.J. ter Keurs (richtlijnenfase)

ir. J.A. Lörzing (toetsingsfase)

dr. H. Nieboer

dr.ir. N.P.H.J. Roorda van Eijsinga (richtlijnenfase)

mr. A.A.M.F. Staatsen (voorzitter toetsingsfase)

ir. J. Termorshuizen

prof.mr. J. Wessel

Secretaris van de werkgroep: drs. J.J. Scholten

BIJLAGE 5

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	941121	T. Hoevers	Amsterdam-Nieuwendam	941206
2.	94.....	K. Velders	Amsterdam	941206
3.	941125	Vereniging tot behoud van het IJsselmeer	Edam	941206
3a.	941125	idem (bestemmingsplan) en 840 mede ondertekenaars	Edam	941219
4.	941122	Boos op Nieuw Oost	Amsterdam	941206
4a.	941124	idem (bestemmingsplan)	Amsterdam	941206
4b.	94.....	idem (MER en bestemmingsplan)	Amsterdam	941219
4c.	941108	idem	Amsterdam	941219
5.	941125	R.A. Groenen	Diemen	941206
5a.	941125	idem (bestemmingsplan)	Diemen	941219
6.	941125	Milieufederatie Noord-Holland mede namens Stichting Natuur en Milieu, Vereniging Natuurmonumenten, Commissie voor de vecht en het oostelijk en westelijk plasseengebied, Stichting samenwerkende vogelwerkgroepen Noord-Holland	Zaandam	941206
6a.	941125	idem (bestemmingsplan)	Zaandam	941219
6b.	941125	idem (geluidhinder)	Zaandam	941219
7.	941123	Tj. Huese	Naarden	941206
8.	941125	Werkgroep Diemen Stop Nieuw Oost en circa 120 mede ondertekenaars	Diemen	941206
9.	941031	Fietsersbond enfb	Amsterdam	941219
10.	941125	Werkgroep Diemen	Diemen	941219
11.	941108	Centrale Dorpenraad Landelijk Noord	Amsterdam	941219
12.	941108	Dorpsraad Durgerdam	Amsterdam	941219
13.	941130	A. Bijleveld	Amsterdam	941294
14.	041202	A.J.V. Hettinga	Alkmaar	941219
15.	941108	Wurg IJburg	Amsterdam	941219
16.	941124	Watersportvereniging Durgerdam	Amsterdam	941219
17.	941124	Koninklijk Nederlands Watersport Verbond	Bunnik	941219

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
18.	941121	R. Haffmans	Amsterdam	941219
19.	941021	Actiegroep DAN LIEVER DE LUCHT IN	Amsterdam	941219
20.	94.....	Stichting Durgerdam	.....	941219
21.	941108	Stichting Vrienden van het Gein	Amsterdam	941219
22.	941109	R. van Houwelingen	Weesp	941219
23.	941128	C. Portengen	Weesp	941219
24.	941121	Burgemeester en Wethouders van gemeente Muiden	Muiden	941227
25.	941201	Huurdersvereniging "Meerzigt"	Diemen	950113

Mondelinge reacties gemaakt op de inspraakavond op 8 november 1994 te Amsterdam

H 1	Mevrouw Desmit	(voorzitter Stichting Vrienden van het Gein)
H 2	De heer Hoever	(bewoner)
H 3	De heer Griffioen	(bewoner)
H 4	De heer Zwart	(Centrale Dorpenraad Landelijk Noord)
H 5	De heer Ten Wolde	(Watersportvereniging Durgerdam)
H 6	De heer Verkade	(Boos op Nieuw-Oost)
H 7	Mevrouw Van Vrijberghe de Koning	(Stichting behoud vesting Muiden)
H 8	De heer Doornekate	(Dorpsraad Durgerdam)
H 9	Mevrouw Willems	(Mokum Mobiel 99)
H10	De heer Van Ravels	(Vereniging tot behoud van het IJsselmeer)
H11	De heer Booij	(Milieufederatie Noord-Holland)
H12	De heer Verhulst	(Planoloog stichting stedelijke vraagstukken)
H13	De heer Wolteman	
H14	De heer Van Balen	(Stichting Durgerdam)
H15	De heer Lemmers	(Boos op Nieuw-Oost)
H16	De heer Wegman	(Boos op Nieuw-Oost)
H17	De heer Huson	(Wurg IJburg)
H18	De heer Holstein	(Milieu Centrum Amsterdam)
H19	De heer Velders	(bewoner)
H20	De heer Haye	(Nederlands genootschap van sprekers)
H21	De heer Van Pinxteren	(bewoner)
H22	De heer Bouwman	(bewoner)
H23	De heer Knoop Coopmans	(Oud gemeenteraadslid PvdA)